

یکشنبه ۱۴ تیر ۱۳۹۴ • سال دوازدهم • شماره ۲۳۴۱ • ۹

شرق روزنامه جهان

توحش همگانی وایدنولوزی انکار	صفحه ۱۰
شهری شدن واکولوزی زاغه‌نشینی	صفحه ۱۰
گزارشی از مکان‌های ورود ممنوع در تاریخ ایران	صفحه ۱۲

نگاه

آمریکا و بوش سوم
رها معتمدی: «جب بوش»، فرماندار ایالت «فلوریدا»، بین سال‌های ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۷، نامزدی خود را برای شرکت در رقابت‌های انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۶ آمریکا، به‌عنوان نماینده حزب جمهوری‌خواه، اعلام کرد. جب، پسر «جرج هربرت واکر بوش»، چهل‌ویکمین رئیس‌جمهور آمریکا، و برادر کوچک‌تر «جرج واکر بوش»، چهل‌وسومین رئیس‌جمهور آمریکا است. او اعتمادبه‌نفسی بالا دارد و مدعی است می‌تواند سایر نامزدهای جمهوری‌خواهان را کنار بزند و خود نامزد نهایی این حزب شود. در این حزب، نفراتی همچون «مارکو روبیو»، «رند پال» و «روبو کروز» با بوش سوم رقابت می‌کنند؛ اما بوش معتقد است با استفاده از مهارت‌هایی که در طول سال‌ها اندوخته است، می‌تواند خود را به‌عنوان نامزد نهایی حزبش معرفی کند.

سیاست خارجی
آقای بوش می‌گوید نیروهای رزمی آمریکایی نباید برای مبارزه با گروهی که خود را «خلافت اسلامی» می‌نامد، به عراق اعزام شوند؛ بلکه برخی نظامیان و نیروهای ارتش باید با نیروهای عراقی همکاری کنند و در بخش آموزش نیروهای عراقی و شناسایی اهداف کمک کنند. او تلاش دولت «باراک اوباما»، رئیس‌جمهور کنونی آمریکا، را برای رسیدن به چارچوب و توافقی با ایران به‌منظور جلوگیری از برنامه هسته‌ای این کشور، یک «توافق هولناک» می‌داند و مانند بسیاری از رقبای جمهوری‌خواه خود می‌گوید به احتمال خیلی زیاد اگر رئیس‌جمهور آمریکا شود، هرگونه توافق نهایی هسته‌ای با ایران را لغو خواهد کرد. جب بوش خود را «حامی ترلززل‌ناپذیر» اسرائیل و «بنیامین نتانیاهو»، نخست‌وزیر این رژیم، می‌داند و سعی می‌کند از مواضع اخیر «جیمز بیکر»، مشاور و وزیر خارجه اسبق آمریکا که از منتقدان نتانیاهوست، فاصله بگیرد. بوش سوم همچنین مخالف عادی‌شدن روابط آمریکا با کوبااست و در واکنش به تصمیم اوباما در ماه دسامبر سال گذشته میلادی برای عادی‌شدن روابط واشنگتن با کوبا، گفت: «به‌جای برداشتن تحریم‌ها، باید به‌دنبال تقویت تحریم‌ها باشیم». او اکنون بر این باور است «اخباری که اکنون منتشر می‌شود، ادله بیشتری ارائه می‌دهد مبنی بر اینکه اوباما ظاهراً بیش از مقابله با دشمنان‌مان، علاقه‌مند به تسلیم‌شدن در مقابل آنهاست». رهبران ایرانی بدون تردید متوجه این امر هستند. حذف کوبا از فهرست کشورهای حامی تروریسم و توافقی‌های یک‌جانبه با هاوانا قبل از اینکه این کشور تغییری در رویکرد مستبدانه خود ایجاد کند و دست از نادیده‌گرفتن اصول اولیه حقوق‌بشر بردارد، اشتباه است. من از کنگره می‌خواهم به فشارهای خود بر کوبا و پاسخ‌گویی دولت آمریکا ادامه دهند».

مهاجرت
جب بوش می‌گوید به افرادی که به‌صورت غیرقانونی در آمریکا هستند، باید یک مسیر قانونی پیشنهاد داده شود. «شما جرمه‌های خود را پرداخت می‌کنید، اجازه کار موقت دریافت می‌کنید. از سایه بیرون می‌آیید. مالیات می‌پردازید. جریمه پرداخت می‌کنید. کمک دولتی دریافت نمی‌کنید. زبان انگلیسی می‌آموزید و جرم مرتکب نمی‌شوید. هر یک از این چیزهایی که شما انجام دهید، جرمی موجب تبعید است». او همچنین در ماه فوریه پیش از اعلام کاندیداتوری خود برای حضور در این رقابت‌ها، خطاب به مهاجران گفته بود شما با استاندارد کم‌تر به هریک از موارد فوق می‌توانید از خود دفاع کنید. او همچنین مانند بسیاری از رقبای هم‌حزبی‌اش، نگاه سخت‌گیرانه‌تری به قوانین مربوط به مهاجرت دارد و حتی خواستار تعقیب تاجرانی شد که بیگانگان و مهاجران غیرقانونی را استخدام می‌کنند. سخنان او خشم بسیاری از جمهوری‌خواهان را به‌دنبال داشته است. آنها نگرانند مبدا چنین موضعی به نامزدهای این حزب در انتخابات ریاست‌جمهوری لطمه بزند؛ چراکه در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۲، «میت رامنی»، به‌عنوان نامزد یکه‌تاز این حزب، به‌دلیل مطرح‌کردن موضوع بازگشت داوطلبانه مهاجران غیرقانونی به کشورهای‌شان با عکس‌العمل منفی اسپانیولی‌زبانان آمریکا مواجه شد و تنها نواست ۲۷ درصد از آرای این قشر را کسب کند؛ اما بوش همچنان تأکید می‌کند حضور جمعیت مهاجر و جوان در آمریکا، این کشور را در برتری قابل‌توجهی نسبت‌به کشورهای اروپایی و همچنین کشورهای چین و ژاپن قرار داده است.

محیط‌زیست
جب بوش در ماه آوریل سال‌جاری میلادی در «نیوهمشایر» گفت: «آب‌وهوا در حال تغییر است و من دراین‌باره نگران هستم. ما باید با همکاری دیگر مردم جهان برای یافتن راهی به‌منظور کاهش انتشار گاز کربن مذاکره کنیم». سخنان جب درباره تغییرات اقلیمی با دیگر نامزدهای جمهوری‌خواه بسیار متفاوت است، زیرا آنها انکار می‌کنند که تغییرات اقلیمی در حال رخ‌دادن است و نمی‌پذیرند که گرمای جهانی در نتیجه رفتارهای انسان‌ها به‌وجود آمده است.

اقتصاد و بودجه
بوش درحالی‌که نابرابری و رکود دستمزد طبقه متوسط جامعه را در مرکز شعارهای خود قرار داده است، اما تاکنون پیشنهاد مفصلی برای مقابله با این معضل ارائه نکرده است. او تنها تأکید می‌کند در تلاش است نرخ رشد سالانه ملی را با افزایش دو برابری به چهار درصد برساند و شغل ایجاد کند. همچنین، گرچه جب بوش می‌خواهد کد مالیاتی را ساده کند؛ اما توضیح نمی‌دهد چگونه می‌خواهد نظام مالیاتی فدرال را تغییر دهد. او در زمان فرمانداری خود چندین لایحه کاهش مالیاتی را به قانون تبدیل کرد، ولی اکنون رأی‌دهندگان آمریکایی که بیش از هر مسئله‌ای، شرایط اقتصادی و زندگی روزمره برایشان در اولویت قرار دارد، نمی‌دانند بوش سوم برای کاهش تورم، رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال چه سودایی در سر دارد.

منبع: نیویورک‌تایمز

داعش‌ودشمنانش در افغانستان

محمد دهقانی*

داعش مدعی یک حکومت اسلامی است. برداشت بسیارخشنی از اسلام مذهب سنی دارد. براساس این رویکرد، در عراق و سوریه نه‌تنها شیعیان، بلکه گروه‌های مختلف سنی‌مذهب را قتل‌عام کرده است. شیعیان افغانستان که در مناطق مختلف از جمله در قندهار، هزارستان و بامیان، هرات، بلخ و کابل سکونت دارند، نخستین دشمنان داعش محسوب می‌شوند. قوم هزاره، اکثریت شیعیان این کشور را تشکیل می‌دهند، اما دسته‌هایی از دیگر اقوام همچون؛ پشتون‌ها، تاجیک‌ها و افشارها در افغانستان هم شیعه هستند. همچنین گروه‌های قومی غیرپشتون در افغانستان به این نکته واقف هستند که در صورت نفوذ داعش، همان اتفاقاتی که در عراق برای کردها، سنی‌ها و شیعیان روی داد، در کشورشان نیز روی خواهد داد. به‌عبارتی دیگر بلوچ‌ها، هزاره‌ها، تاجیک‌ها، ازبک‌ها، ترکمن‌ها، نورستانی‌ها و سایر گروه‌های قومی در افغانستان از اهداف داعش خواهند بود. البته گروه‌هایی از پشتون‌ها که با اندیشه‌های قبایلی فاصله گرفته‌اند نیز از مخالفان داعش محسوب می‌شوند.

پیامدهای نفوذ داعش در افغانستان

بدون‌شک موضوع حضور داعش در افغانستان چه به‌لحاظ فکری و چه به‌لحاظ فیزیکی پیامدهای مختلفی در سطح منطقه‌ای و داخلی افغانستان به‌دنبال خواهد داشت. پیامدهای کوتاه‌مدت و میان‌مدت حضور داعش در افغانستان برای منطقه عبارتند از؛ به‌هم‌ریختن ترتیبات امنیتی منطقه، افزایش قاچاق و ترانزیت مواد مخدر، سرانیزشدن آوارگان افغان به کشورهای همسایه است. همچنین مهم‌ترین پیامد نفوذ داعش برای مردم و دولت این کشور، تضعیف بیش‌ازپیش توان نظامی امنیتی ارتش، فروپاشی اقتصاد نیم‌بند افغانستان و خطر بروز جنگ‌های مذهبی و نیابتی در این کشور خواهد بود؛ همان هدفی که دست‌اندرکاران غربی- عربی داعش هم به‌دنبال آن هستند. چراکه از نظر داعش جنگ‌های مذهبی تنها راه خالص‌سازی جهان اسلام است. این گروه به‌صورت هدفمند ضدیت با تشیع و اهل سنت میانه‌رو و اقلیت‌های قومی-مذهبی را جایگزین ضدیت با غرب کرده است. به‌نظر می‌رسد، گروه داعش تاکنون افغانستان را به‌عنوان یک هدف نهایی شبیه سوریه و عراق در نظر نگرفته است و اخبار پراکنده دربارۀ نفوذ این گروه تروریستی در افغانستان را هم نمی‌توان به‌معنای امتداد خلافت آنها در این کشور تلقی کرد، بلکه یکی از اهداف کوتاه‌مدت داعش این است که از خاک افغانستان به‌عنوان یک دالان برای برقراری ارتباط با گروه‌های افراطی در مناطق هم‌جوار استفاده کند. شواهد حاکی از این است که داعش، حتی اگر هم بخواهد، به‌آسانی نمی‌تواند سرزمین موعود خود را در افغانستان جست‌وجو کند، چون با مخالفت‌ها و تقاب‌های جدی از سوی گروه‌های محلی مواجه خواهد شد.

✽ کارشناس امور افغانستان

Reuters

«آسانژ» و «اسنودن»؛ قهرمانان سایبری یا مفتونان مسکو

نوژن اعتضادالسلطنه

امن برای روزنامه‌نگاران است و به‌همین‌خاطر از دولت پوتین به‌دلیل مواضع سخت‌گیرانه‌اش علیه رسانه‌ها، انتقاد شده است.

نزدیکی به روسیه، به «اسنودن» محدود نمی‌شود؛ همراه او «آسانژ» نیز روابط خود با مسکو را از اکتبر سال ۲۰۱۰ میلادی، زمانی پیش از افشای اسناد وزارت امور خارجه آمریکا، گسترش داده بود. او در مصاحبه با روزنامه دولتی «ایزوستیا» اظهار کرد اطلاعات زیادی از دولت روسیه و بازرگانان روس در اختیار دارد. این در حالی بود که اکثر اسناد منتشرشده توسط ویکی‌لیکس علیه منافع دولت آمریکا و نه روسیه بود. پس از بازداشت آسانژ به اتهام تعرض جنسی نیز «پوتین» شخصا این اقدام را محکوم کرد و گفت: «اگر این دموکراسی است، چرا آقای آسانژ را در زندان بازداشت کرده‌اید؟ آیا این دموکراسی است؟»

در آن زمان، رسانه‌ها از تماس‌های برقرارشده میان آسانژ و اطرافیان پوتین می‌نوشتند. «مسکو‌تایمز» نوشت چگونه یک خبرنگار روس نزدیک به پوتین به صداها اسناد دیپلماتیک آمریکا، که حاوی اطلاعاتی درباره روسیه بوده‌اند، دست یافته است؛ البته این موضوع بعدها از سوی «ویکی‌لیکس» تکذیب شد؛ اما شواهد دیگری نیز وجود داشتند که گمانه‌زنی درباره وجود ارتباط عمیق میان آسانژ و مسکو را تقویت می‌کردند؛ برای مثال، روزنامه «گاردین» گزارش داده بود اسناد آسانژ از وزارت امور خارجه آمریکا در اختیار «اسرائیل شامیر»، روزنامه‌نگاری گرفته بود که با ویکی‌لیکس همکاری داشت و او نیز این اسناد را در اختیار «الکساندر لوکاشنکو»، حاکم اقتدارگرای بلاروس، قرار داده بود. در دسامبر ۲۰۱۰ میلادی، لوکاشنکو اعلام کرد بار دیگر با کسب رأی بیش از ۸۰ درصد پیروز شده است و «اندری ساینکوف» از مخالفان سرشناس دولت بلاروس به زندان محکوم شد. پس از انتخابات، «شامیر» با انتشار مقاله‌ای در سایت «کانتیرانچ»، ایوزنیسیون بلاروس را محکوم کرد و آنها را «جماعت گچی‌پوش طرفدار غرب» خواند.

فراتر از آن، اختصاص برنامه‌ای ویژه برای «آسانژ» در شبکه خبری «راشاتودی»، گمانه‌زنی‌ها درباره ارتباطات نزدیک سیاسی او با پوتین را تقویت کرد. این شبکه خبری، که در سال ۲۰۰۵ میلادی در راستای تقویت دولت روسیه در خارج از مرزها تأسیس شد، عملکردی مشابه «صدای آمریکا» داشته است، با این تفاوت که با بهره‌گیری از مناج مالی دولت روسیه، شعارهای ضد آمریکایی سر می‌دهد. «آسانژ» در نخستین قسمت از شو تلویزیونی خود در راشاتودی، «سیدحسن نصرالله»، رهبر حزب‌الله لبنان، مصاحبه کرد. در آن زمان انتقاداتی از آسانژ مطرح شد. این در حالی بود که «گلن گرین‌والد»، روزنامه‌نگار گاردین که واسطه اصلی برای انتشار گزارش‌های اسنودن بود، از تصمیم آسانژ دفاع

سوریه از پشت عینک آنکارا

دموکراتیک درآمد در نقاط مرزی ترکیه نشان می‌دهد که آنان با زور اسلحه مجبور به بازگشت به داخل مرز سوریه شده‌اند و هم‌زمان سراسر جهان شاهد تصاویر ویدئوهاییی از جنگجویان داعش، دقیقاً در مرزهای ترکیه بود که نظامیان ترکیه آن‌ها را به حال خود وانهاده بودند. شواهد نشان می‌دهد پاکسازی قومی که حزب اتحاد دموکراتیک به آن متهم می‌شود کاملاً بی‌اساس است و این هم یکی از سخنان مهمل آقای اردوغان است.

درحالی‌که بمباران‌های هوایی ادامه دارند، دیدگاه‌های عمومی در جهان حاکی از آن است که دولت آمریکا به‌منظور اجتناب از افزایش تلفات غیرنظامیان، بسیار محتاطانه عمل می‌کنند و این مسئله به نوع خود متقدانی دارد که می‌گویند واشنگتن به‌صورت محدود دست به بمباران مواضع داعش می‌زند. درحالی‌که به نظر می‌رسد که بسیاری از جنگجویان داعش در سوریه، عرب و ترکمن هستند، آنکارا به جای دیدن آنها به‌عنوان «داعشی» از عینک «ترکمن» استفاده می‌کند. این‌همان عینکی است که دستگاه اطلاعاتی ترکیه یعنی «میت» را از چندی پیش هدایت کرده است تا به تهدیه تدارکات و عبور دادن جنگجویان جهادی به داخل سوریه دست نزنند. این همان عینکی است که عاقبت تصمیم‌گیرندگان واشنگتن را واداشت تا در مقایسه با ترکیه، به همکاری نزدیکتری با کردهای روژآوا در مقابله با داعش برخیزند.

بی‌شک آنکارا باید منافع و امنیت خود را در ارجحیت قرار بدهد. دقیقاً به‌همین‌دلیل است که باید

از سال ۲۰۱۱ به بعد به تصرف خود در آورده‌اند، حزب اتحاد دموکراتیک همواره با تأسیس شو‌های مدیریتی متشکل از نه فقط کردها بلکه تمامی گروه‌های ساکن این مناطق ازجمله عرب‌ها، ترکمن‌ها، ارمنی‌ها و دیگر گروه‌های مسیحی و نیز گروه‌های سکولار و مذهبی به غیرنظامیان اطمینان و قوت قلب بخشیده است.

دراین‌میان آمریکایی‌ها با حملات هوایی‌شان که نقش مهمی را در پیشرفت‌های حزب اتحاد دموکراتیک ایفا کرده‌اند، نیز این پیشرفت‌ها را جشن نمی‌گیرند. بعد از سقوط رمادی در چند هفته گذشته و تداوم حملات بی‌رمق ارتش عراق علیه داعش، سیاست‌گذاران خارجی در واشنگتن باید واقعا از شنیدن این خبرهای خوب احساس راحتی کنند.

اما در آنکارا، این پیشرفت‌ها با حیرت و نگرانی مواجه شده است. متعاقب پیشرفت‌های حزب اتحاد دموکراتیک مقامات رسمی ترکیه فوراً کردهای روژآوا را متهم به پاک‌سازی قومی علیه اعراب و ترکمن‌های سوریه کردند. درحالی‌که هیچ‌گاه به نظر نمی‌رسید که آوارگی کردها و عرب‌های ساکن «گری سبی» و مناطق تحت تصرف داعش نگرانی ترکیه را به‌دنبال داشته باشد. پریزیدنت «رجب طیب اردوغان» نیز می‌گوید که در مرزهای مس، در تل ابیض، غرب در حال بمباران‌های هوایی علیه اعراب و ترکمن‌ها بوده و متأسفانه اعضای گروه‌های تروریستی حزب اتحاد دموکراتیک و حزب کارگران کردستان (پ‌ک‌ک) را جایگزین آنها می‌کند.

همچنین تصاویر هزاران نفر از پناه‌جویان غیرنظامی تل‌ابیض که چندروز قبل به کنترل حزب اتحاد

در زمانه‌ای زندگی می‌کنیم که افشاگران ازجمله «ادوارد اسنودن»، «جولیان آسانژ» و «گلن گرین‌والد»، به قهرمانان فضای سایبری تبدیل شده‌اند. آنها می‌گویند کارشان افشای نقض حقوق و آزادی‌های فردی از سوی دولت‌هاست و اقدامات‌شان ربطی به سیاست‌های جریان‌های راست و چپ سیاسی ندارد، بلکه مخالف سرکوب آزادی از سوی نهاد قدرت و تحدید آزادی‌ها از سوی آن هستند. آیا به‌راستی این افراد واقعا به دور از انگیزه‌های سیاسی فعالیت می‌کنند و اسنادشان تمام کشورها را بدون انتخاب گزینشی دربرمی‌گیرد؟

اخیرا افشای اسناد مرتبط با عربستان سعودی، توسط «ویکی‌لیکس» با هدایت «جولیان آسانژ»، در حالی روی داد که در ماه‌های گذشته اختلاف میان عربستان سعودی و روسیه بر سر بحران سوریه بالا گرفته بود. سعودی‌ها از ایوزنیسیون سوریه حمایت می‌کردند و برای اعمال فشار همه‌جانبه بر روسیه و کاهش درآمدهای این کشور حامی دولت سوریه، استراتژی پابین‌نگه‌داشتن قیمت نفت را در پیش گرفتند. بیش‌تر نیز عمده اسناد منتشرشده از سوی ویکی‌لیکس و همچنین «ادوارد اسنودن»، مقاطعه‌کار پیشین آژانس امنیت ملی آمریکا، عمدتاً درباره موضوعاتی به‌ضرر منافع ملی آمریکا و متحدان منطقه‌ای آن کشور بود. نگاهی دقیق‌تر به اقدامات «اسنودن» و «آسانژ» می‌تواند این گمانه را مطرح کند که اقدامات آنها نه فارغ از رقابت‌های سیاسی بین‌المللی، بلکه در چارچوب آن صورت می‌گیرد.

این موضوع به آسانژ محدود نمی‌شود، بلکه می‌توان آن را به «اسنودن» نیز تعمیم داد. جولیان آسانژ در جولای سال ۲۰۱۳ میلادی به رسانه‌های استرالیایی گفت معتقد است «ادوارد اسنودن»، مقاطعه‌کار پیشین آژانس امنیت ملی آمریکا، با دستگاه امنیت فدرال روسیه و هیچ آژانس امنیتی روس دیگری مصاحبه نکرده است. در دوران جنگ سرد، کسب اطلاعات از آژانس امنیت ملی آمریکا در صدر اولویت‌های شوروی بود. اکنون نیز، گرچه جنگ سرد پایان یافته است، اما کامکان اختلاف میان کرملین و کشورهای غربی، به‌ویژه آمریکا، بر قوت خود پابرجاست و تضاد منافع آنها با یکدیگر به حدی رسیده است که برخی تحلیلگران از احتمال آغاز جنگ سرد دوم سخن می‌گویند. در چنین شرایطی، میزبانی «والادیمیر پوتین» از «اسنودن» سبب شد طبعی از آمریکایی‌ها او را خائن به کشورش قلمداد کند، چراکه همراه با مجرمانه‌ترین اطلاعات کشورش راهی دیاری شده بود که سال‌هاست خصم اصلی ایالات متحده است.

اسنودن در حالی به روسیه پناهنده شد که گزارش‌های سالانه نهادهای حقوق‌بشری بین‌المللی نشان می‌دهد این کشور کمتر از هر کشور غربی، مکانی

دیوید رومانو، ترجمه: آراد حاجی‌آقایی

در خلال هفته‌های گذشته، کردهای روژآوا موفقیت‌های چشمگیری را در مواجهه با گروه تروریستی «داعش» به‌دست آورده‌اند. حزب «اتحاد دموکراتیک»، اکنون تا مهم‌ترین استان تحت سلطه داعش یعنی «رقه» پیشرفت کرده است. حزب اتحاد دموکراتیک در چندروز اخیر نیز با محاصره شهر تحت کنترل «گری سبی» یا «تل‌ابیض» و سپس تصرف آن پیروزی‌های خود را جشن گرفته است.گری سبی مهم‌ترین گذرگاه مرزی تحت کنترل داعش در جاده اصلی شهر «شانی اوفوای» ترکیه به «رقه» در سوریه بود. پیشرفت حزب اتحاد دموکراتیک این نکته را مبرهن ساخت که این حزب توان متصل‌کردن سه کانتون جزیره، کوبانی وعفرین را دارد. اگر این حزب قادر باشد که از طرف کوبانی در غرب نیز به سوی «عفرین» فشارهای خود را تداوم بخشد، این سه کانتون روژآوا به یک واحد تبدیل شده و حزب اتحاد دموکراتیک می‌تواند تمامی مرزهای ترکیه با سوریه را تحت کنترل خود قرار دهد. با چنین اقدامی داعش عملاً هیچ‌گونه راهی به سوی ترکیه نخواهد داشت که تاکنون از آن به‌عنوان امن‌ترین راه عضوگیری و تأمین منابع مالی خود بهره می‌گرفت. این پیروزی باید دلیلی برای تمام کسانی باشد که خود را جهادی قلمداد نمی‌کنند. در مناطقی که آنها